A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2020. április 2.*

„Előzetes döntéshozatal – 2003/55/EK irányelv – A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályok – Fogyasztóvédelem – A 3. cikk (3) bekezdése és az A. melléklet b) pontja – A szerződéses feltételek átláthatósága – A fogyasztónak a díjemelésről megfelelő időben és közvetlenül történő tájékoztatására vonatkozó kötelezettség”

A C-765/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Koblenz (koblenzi regionális bíróság, Németország) a Bírósághoz 2018. december 6-án érkezett, 2018. október 1-jei határozatával terjesztett elő

a **Stadtwerke Neuwied GmbH**

és

RI

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: P. G. Xuereb tanácselnök (előadó), T. von Danwitz és A. Kumin bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Stadtwerke Neuwied GmbH képviseletében J. Müller Rechtsanwalt,

– az Európai Bizottság képviseletében O. Beynet és M. Noll-Ehlers, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 176., 57. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 230. o.) 3. cikke (3) bekezdésének az A. melléklet b) és c) pontjával összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Stadtwerke Neuwied GmbH mint gázszolgáltató és ügyfele, RI között, több gázáremelést követően keletkezett fizetési hátralékok megfizetésének tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2003/55 irányelv (2) és (3) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(2) Az ezen irányelv végrehajtása során szerzett tapasztalatok bizonyítják a földgáz belső piacából származó előnyöket a hatékonyság növekedése, az árak csökkenése, a magasabb szolgáltatási színvonal és a nagyobb versenyképesség szempontjából. Mindemellett fennállnak még lényeges hiányosságok és a piac működésének fejlesztésére vonatkozó lehetőségek, nevezetesen konkrét intézkedések szükségesek az egyenlő versenyfeltételek biztosítására; csökkenteni kell a piaci erőfölény és az ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás veszélyét, hatálybalépésüket megelőzően nyilvánosságra hozott tarifákon keresztül biztosítva a hálózati hozzáférést megkülönböztetéstől mentes szállítási és elosztási tarifákkal, valamint a kis és védelemre szoruló fogyasztók jogainak védelmét.

(3) Az Európai Tanács 2000. március 23–24-i lisszaboni ülésén a belső piac gyors befejezésére szólított fel mind a villamosenergia-, mind a gázágazatban, valamint kérte ezen ágazatok liberalizációjának felgyorsítását egy teljesen működőképes belső piac kialakításának céljából. Az Európai Parlament a Bizottságnak az energiapiacok liberalizációjának helyzetéről szóló második jelentésére adott, 2000. július 6-i állásfoglalásában felkérte a Bizottságot egy pontosan meghatározott, az energiapiac fokozatos, de teljes liberalizációját szolgáló célok elérését kitűző, részletes ütemterv kidolgozására.”

4 Ezen irányelv (27) preambulumbekezdése értelmében:

„A közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése ennek az irányelvnek az egyik alapvető követelménye; fontos, hogy ez az irányelv megállapítsa azokat a minden tagállam által tiszteletben tartandó közös minimális normákat, amelyek tekintetbe veszik a fogyasztóvédelmi célokat, az ellátás biztonságát, a környezetvédelmet és a verseny azonos szintjét minden tagállamban. Fontos, hogy a közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti szinten lehessen értelmezni az adott országokra jellemző körülmények és [az uniós] jog tekintetbevételével.”

5 A 2003/55 irányelv 2. cikke a következő fogalommeghatározásokat tartalmazza:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

25) »háztartási fogyasztók« azok a fogyasztók, akik saját háztartásuk fogyasztása céljából vásárolnak földgázt;

[…]

27) »nem háztartási fogyasztók« azok a fogyasztók, akik nem saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak földgázt;

[…]”

6 Az említett irányelv „Közszolgáltatási kötelezettségek és fogyasztóvédelem” című 3. cikkének (3) bekezdése előírja:

„A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső fogyasztók védelmére és a magas szintű fogyasztóvédelem érdekében, és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a védelemre szoruló fogyasztók védelmére, többek között megfelelő intézkedésekkel előzik meg, hogy az ilyen fogyasztókat kizárják az ellátásból. Ebben a vonatkozásban a tagállamok megtehetik a szükséges intézkedéseket a távoli területeken található, a gázhálózathoz csatlakozó fogyasztók védelmére. A tagállamok kijelölhetnek a gázhálózathoz csatlakozó fogyasztók ellátására egy végső menedékes szolgáltatót. Magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel az általános szerződési feltételek átláthatóságára, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra. A tagállamok biztosítják, hogy a feljogosított fogyasztók ténylegesen szolgáltatót válthassanak. Az említett intézkedések – legalább a háztartási fogyasztók esetében – magukban foglalják az A. mellékletben megállapított intézkedéseket.”

7 Ugyanezen irányelv A. melléklete a következőképpen írja elő a fogyasztóvédelemre vonatkozó intézkedéseket:

„A fogyasztóvédelemre vonatkozó [uniós] jogszabályok, különösen [a távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1997. L 144., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 319. o.)], valamint [a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.)] sérelme nélkül a 3. cikkben említett intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztóknak:

[…]

b) megfelelő időben tudomásukra hozzák, ha a szerződési feltételekben módosítás várható, és az értesítéssel együtt felhívják a figyelmüket az elállás jogára. Az ellátást nyújtók a fogyasztókat megfelelő időben közvetlenül tájékoztatják mindenféle díjemelésről, minden esetben azonban a díjemelést követő szokásos számlázási időszak lejártát megelőzően. A tagállamok biztosítják, hogy a felhasználók felmondhassák a szerződésüket, ha a gázszolgáltató által ajánlott új feltételeket nem fogadják el;

c) áttekinthető információt kapjanak az érvényes árakról és díjakról, valamint a gázszolgáltatásokhoz való hozzáférés és használat általános szerződési feltételeiről;

[…]”

A német jog

8 Az Energiewirtschaftsgesetz (az energiagazdálkodásról szóló törvény; a továbbiakban: EnWG) 36. §-ának (1) és (2) bekezdése előírja:

„Alapellátási kötelezettség

(1) Az energiaszolgáltató vállalkozások azon elosztórendszer területén, ahol a háztartási fogyasztók alapellátását biztosítják, kötelesek nyilvánosságra hozni a kisfeszültségű vagy kisnyomású ellátás általános feltételeit és árait, és azokat az interneten közzétenni, valamint valamennyi háztartási fogyasztót e feltételekkel és ezen az áron ellátni. Az alapellátási kötelezettség nem alkalmazandó, amikor gazdasági okokból nem lehetséges az energiaszolgáltató vállalkozás számára.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő, alapszolgáltatást nyújtó szolgáltatók azok az energiaszolgáltató vállalkozások, amelyek egy általános ellátási körzetben leginkább lakossági szolgáltatókat látnak el. […]”

9 A 1979. június 21-i Verordnung über allgemeine Bedingungen für die Gasversorgung von Tarifkunden (a tarifális fogyasztók gázellátására vonatkozó általános feltételekről szóló rendelet; BGBl. 1979 I, 676. o.; (a továbbiakban: AVBGasV) 1. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„Az általános szerződési feltételeket, amelyek mellett a gázellátó vállalkozásoknak […] bárkit csatlakoztatniuk kell az ellátó hálózathoz, és az általános tarifális árakon el kell látniuk, a jelen rendelet 2–34. §-a határozza meg. Az említett feltételek az ellátási szerződés elválaszthatatlan részét képezik.”

10 Az AVBGasV 4. §-ának (2) bekezdése értelmében a feltételek és az általános tarifák módosítása kizárólag hivatalos közzétételüket követően hatályos.

11 Az AVBGasV 32. §-ának (1) és (2) bekezdése előírja:

„(1) A szerződéses jogviszony megszakítás nélkül egészen addig fennáll, amíg azt a felek valamelyike egy hónapi felmondási idővel a naptári hónap végével meg nem szünteti; […]

(2) Az általános tarifák változása vagy az általános feltételeknek a gázellátó vállalkozás általi, e rendelet keretében történő megváltoztatása esetén a fogyasztó a szerződéses jogviszonyt kétheti felmondással a nyilvános közzétételt követő naptári hónap végére felmondhatja.

[…]”

12 A 2006. október 26-i AVBGasV-t a 2016. augusztus 29-i törvénnyel (BGBl. 2016 I, 2034. o.) módosított Gasgrundversorgungsverordnung (az alap gázellátásról szóló rendelet; BGBl. 2006 I, 2396. o.) módosította. A gáz alapellátásról szóló rendelet 5. §-ának (2) és (3) bekezdése előírja:

„(2) Az általános árak és a további feltételek módosítása a hónap elején lép hatályba, azzal a feltétellel, hogy azt legalább hat héttel megelőzően közzétették. Az alapellátási szolgáltatást nyújtó szolgáltató A közzététellel egyidejűleg írásban köteles értesíteni fogyasztóit a tervezett változtatásokról, és honlapján közzétenni a változtatásokat; ennek keretében pontosítania kell a módosítás hatályát, indokait és feltételeit, valamint érthető módon utalni kell az ügyfeleknek a (3) bekezdésben foglalt jogaira, valamint a 2. § (3) bekezdése első mondatának 7. pontjában szereplő információkra.

(3) Az általános árak vagy a további feltételek módosítása esetén az ügyfél felmondási idő nélkül jogosult a szerződés felmondására az említett módosításának hatálybalépése időpontjában […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 A Stadtwerke Neuwied német magánjogi társaság formájában létrehozott földgázszolgáltató, amely azonban egy település javára általános érdekű szolgáltatást nyújtásával megbízott önkormányzati társaságként az állam ellenőrzése alatt áll, mivel Neuwied városa (Németország) e társaság egyetlen tagja, és e város polgármestere felügyelőbizottságának is tagja.

14 RI 2004. július 28-a óta a Stadtwerke Neuwied ügyfele. E gázszolgáltató teljesítette szolgáltatói kötelezettségeit az alapellátási szerződés keretében. 2005 januárja és 2011 szeptembere között a Stadtwerke Neuwied a földgáz beszerzési ára emelkedésének megfelelően felemelte a tarifákat, teljes egészében figyelembe véve a gázágazat más területein elért megtakarításokat. Jelenleg 1334,71 euró összeg megfizetését követeli RI-től, amely összeg az e tarifakiigazítások okán keletkezett hátralékoknak felel meg. RI-t személyesen nem tájékoztatták az említett kiigazításokról, mindazonáltal a Statdwerke Neuwied közzétette honlapján általános árait és tarifáit, valamint a szerződéses kiigazításokat. A tarifaemeléseket egyébként a regionális sajtóban is közzétették.

15 A kérdést előterjesztő bíróság előtt RI arra hivatkozott, hogy a Stadtwerke Neuwieddel kötött ellátási szerződés nem tartalmazott érvényes indexálási záradékot, és vitatta a Stadtwerke Neuwied követeléseit. RI elsősorban úgy ítéli meg, hogy a Stadtwerke Neuwied nem volt ténylegesen jogosult árainak kiigazítására, a kifogásolt fogyasztói ár észszerűtlen, és – még azt feltételezve is, hogy létezik – az árak rögzítésének az AVBGasV 4. cikke jogcímén fennálló egyoldalú joga nem átlátható. RI ebből azt a következtetést vonja le, hogy a gáz árának emelése érvénytelen volt. RI ezenkívül viszontkeresetet is benyújtott, amely annak megállapítására irányult, hogy a szolgáltató által rögzített árak észszerűtlenek és alaptalanok voltak, valamint azon összegek egy részének visszatérítésére, amelyeket a Stadtwerke Neuwied számára fizetett 2005 január 1-je és 2011. december 31-e között.

16 A kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita megoldása a 2003/55 irányelv rendelkezéseinek értelmezésétől függ.

17 E bíróság úgy véli, hogy az a tény, hogy a Stadtwerke Neuwied nem tájékoztatta megfelelő időben és közvetlenül a fogyasztót az áremelésekről, azon okból teszi vitathatóvá ezen áremelések érvényességét, hogy az átláthatóságnak a 2003/55 irányelv 3. cikke (3) bekezdéséből és A. melléklete b) és c) pontjából eredő követelményére közvetlenül lehet hivatkozni az alapjogvitához hasonló jogvitában, annak ellenére, hogy a vitatott időszakban ezt az irányelvet még nem ültették át a német jogba.

18 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal megjegyzi, hogy megközelítése azt feltételezi, hogy – tekintettel az átültetés hiányára – az átláthatóságnak a 2003/55 irányelvben előírt követelménye közvetlenül alkalmazható egy magánszemély által, és arra közvetlenül hivatkozhat a Stadtwerke Neuwiedhez hasonló magánjogi társasággal szemben, és e követelmény tiszteletben tartása hatással van magának az áremelésnek az érvényességére is.

19 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az alapügy tényállásának megvalósulása idején hatályos nemzeti rendelkezéseket nem lehetett a 2003/55 irányelvnek megfelelően értelmezni. Mivel egyébként azt a következtetést vonta le, hogy ezen irányelv nem alkalmazható közvetlenül, e bíróság úgy ítélte meg, hogy egy ilyen helyzet nem vezethet a vitatott áremelések érvénytelenségéhez, és elismerte a Stadtwerke Neuwied azon jogát, hogy árait a gázszolgáltatási szerződés kiegészítő értelmezése alapján kiigazítsa.

20 A kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést teszi fel, hogy úgy kell-e értelmezni a 2003/55 irányelv 3. cikke (3) bekezdését az A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben, hogy az ügyfélnek a tarifaemelésre vonatkozó közvetlen tájékoztatása az áremelés érvényességének feltétele. Egyébiránt arra is keresi a választ, hogy ezek a rendelkezések közvetlenül alkalmazhatók-e azon tény okán, hogy – a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében – azokat feltétleneknek és kellően pontosaknak lehet

minősíteni, és azokra közvetlenül lehet hivatkozni egy olyan szervezettel, nevezetesen a Stadtwerke Neuwieddel szemben, amely – szintén a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint – az állam felügyelete vagy ellenőrzése alatt áll, illetve a magánszemélyek közötti jogviszonyokra alkalmazandó szabályokból következőkhöz képest többletjogosultságokkal rendelkezik.

21 E körülmények között a Landgericht Koblenz (koblenzi regionális bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2003/55 irányelv] A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdését, hogy az, ha elmarad a gázfogyasztók időben történő és közvetlen tájékoztatása a gázszolgáltatás tervezett tarifamódosításának feltételeiről, okáról és terjedelméről, az ilyen tarifamódosítás érvénytelenségét eredményezi?

2) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Közvetlenül alkalmazható-e a [2003/55 irányelv] A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdése 2004. július 1-je után valamely, a magánjog szabályai szerint (német GmbH-ként) létrehozott ellátó vállalkozásra, mivel ezen irányelv hivatkozott rendelkezései tartalmilag feltétel nélküliek és ezáltal további átültető aktus nélkül alkalmazhatók, és a magánszemélyek számára jogokat keletkeztetnek olyan szervezettel szemben, amely magánjogi jogalanyisága ellenére az állam felügyelete alatt áll, mivel a vállalkozás kizárólagos tulajdonosa az állam?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

22 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2003/55 irányelv A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdését, hogy abban az esetben, ha egy végső menedékes gázszolgáltató az ügyfeleknek nem személyesen bejelentett tarifamódosításokat hajt végre kizárólag azzal a céllal, hogy a földgáz beszerzési költségének emelkedését nyereség elérésére való törekvés nélkül áthárítsa, az e rendelkezésekben előírt átláthatósági és tájékoztatási kötelezettségnek a szolgáltató általi betartása az érintett tarifamódosítások érvényességének feltétele.

23 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/55 irányelv által követett cél a földgáz belső piaca működésének javítása. E tekintetben a verseny működéséhez hátrányos megkülönböztetéstől mentes, átlátható és méltányos díjazású hálózati hozzáférésre van szükség, és ez elsődleges fontossággal bír a földgáz belső piacának megvalósítása szempontjából (2014. október 23-i Schulz és Egbringhoff ítélet, C-359/11 és C-400/11, EU:C:2014:2317, 39. pont).

24 Ezen összefüggésben a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos megfontolások alapozzák meg a 2003/55 irányelv rendelkezéseit, és azok szorosan összefüggnek mind a szóban forgó piacok liberalizációjával, mind pedig azzal az ezen irányelvek által követett céllal, hogy biztosítsák a stabil gázellátás biztonságát (2014. október 23-i Schulz és Egbringhoff ítélet, C-359/11 és C-400/11, EU:C:2014:2317, 40. pont).

25 A 2003/55 irányelvnek a közszolgáltatási kötelezettségekre és a fogyasztóvédelemre vonatkozó 3. cikke e célok és e megfontolások tekintetében írja elő (3) bekezdésében, hogy a tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső fogyasztók védelmére és a magas szintű fogyasztóvédelem érdekében, és megfelelő biztosítékokat nyújtanak a védelemre szoruló fogyasztók védelmére. Ezenfelül a

tagállamok a gázhálózathoz csatlakozó fogyasztók ellátására egy végső menedékes szolgáltatót jelölhetnek ki. Mindenesetre az említett intézkedések – legalábbis a háztartási fogyasztók esetében – magukban foglalják az A. mellékletben megállapított intézkedéseket.

26 A 2003/55 irányelv A. mellékletének b) pontja előírja, hogy a 3. cikk (3) bekezdésében foglalt intézkedéseknek elsősorban annak biztosítása a célja, hogy az ellátást nyújtók a fogyasztókat megfelelő időben közvetlenül tájékoztassák mindenféle díjemelésről, és minden esetben a díjemelést követő szokásos számlázási időszak lejártát megelőzően. Ezenfelül, e rendelkezés értelmében a tagállamok biztosítják, hogy a fogyasztók felmondhassák a szerződésüket, ha a gázszolgáltató által ajánlott új feltételeket nem fogadják el. Ezen irányelv A. mellékletének c) pontja értelmében az ügyfelek átlátható információt kapnak az érvényes árakról és tarifákról.

27 Meg kell állapítani, hogy e rendelkezések megfogalmazása mindazonáltal nem utal arra, hogy az átláthatóságnak és a tájékoztatásnak a gázszolgáltatóra háruló kötelezettsége tiszteletben tartása a gázszolgáltatás díjmódosításainak egyik érvényes feltétele-e.

28 Mindazonáltal a Bíróság megállapította, hogy a fogyasztókat – annak érdekében, hogy e jogokat teljeskörűen és ténylegesen kiaknázhassák, és az ügy teljes ismeretében hozzanak döntést a szerződés esetleges felmondására vagy a szolgáltatási ár megváltoztatásának vitatására vonatkozóan – e változtatás hatálybalépése előtt megfelelő időben tájékoztatni kell annak indokairól, feltételeiről és mértékéről (2014. október 23-i Schulz és Egbringhoff ítélet, C-359/11 és C-400/11, EU:C:2014:2317, 47. pont).

29 Ebből az következik, hogy a 2003/55 irányelv A. mellékletének a) és b) pontjában előírt átláthatósági és tájékoztatási kötelezettség, a fogyasztóvédelmi célnak megfelelően annak biztosítására irányul, hogy az ügyfél gyakorolhassa a szerződés felmondására vonatkozó jogát, illetve az ahhoz való jogát, hogy vitassa a szolgáltatás árának módosítását.

30 Márpedig e jognak az ügyfelek általi gyakorlása nem lenne biztosítható, a 2003/55 irányelv A. mellékletének b) és c) pontja pedig elveszítené tényleges érvényesülését, ha a gázszolgáltató nem teljesítené átláthatósági és tájékoztatási kötelezettségét oly módon, hogy – többek között – nem tájékoztatná személyesen ügyfeleit a tervezett tarifamódosításról.

31 Erre figyelemmel emlékeztetni kell arra, hogy az alapügy sajátos körülményei között a Stadtwerke Neuwied a 2003/55 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „végső menedékes szolgáltatóként” járt el, és az e szolgáltató által a későbbiekben végrehajtott tarifamódosítások kizárólag a földgáz beszerzési ára növekedésének áthárítására irányultak, haszonszerzési cél nélkül.

32 Márpedig a Bíróság megállapította, hogy az ilyen gázszolgáltató a nemzeti szabályozás által előírt kötelezettségek keretében kötelesek voltak szerződést kötni azokkal a fogyasztókkal, akik ezt kérték, és akiknek joguk volt erre az említett szabályozásban szereplő feltételek mellett; az említett szolgáltató gazdasági érdekeit figyelembe kell venni, mivel nem választhatja meg a másik szerződő felet, és nem szüntetheti meg szabadon a szerződést (2014. október 23-i Schulz és Egbringhoff ítélet, C-359/11 és C-400/11, EU:C:2014:2317, 44. pont).

33 E körülményekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy abban az esetben, ha a gázszolgáltató tarifamódosításai arra korlátozódnak, hogy a gáz beszerzési árának emelkedését a szolgáltatás árára hárítsa át anélkül, hogy a legkisebb haszon elérésére is törekedne, az azon tényből következő érvénytelenség, hogy az ügyfelet nem értesítette személyesen, komoly veszélybe sodorhatná a gázszolgáltató gazdasági érdekeit.

34 Következésképpen, mivel a gázszolgáltató köteles arra, hogy garantálja ügyfelei gázellátásának biztonságát, a gáz beszerzési költségei emelkedésének megfelelő tarifaemelés érvényessége nem függhet az említett ügyfelek személyes tájékoztatásától. Ellenkező esetben a gázszolgáltató által viselendő gazdasági kockázat veszélyeztetheti a 2003/55 irányelv által követett, a gázellátás biztonságára vonatkozó célkitűzés megvalósítását, és aránytalanul károsíthatja e szolgáltató gazdasági érdekeit.

35 Mivel a tarifamódosításokra vonatkozó személyes értesítés elmaradása ebben a helyzetben a fogyasztók védelmét sem sérti, mindazonáltal az a lényeges, hogy – egyfelől – az ilyen szolgáltató ügyfelei bármikor felmondhassák a szerződést, másfelől pedig, mivel a gázszolgáltatást olyan tarifával végzik, amelyet az ügyfél nem ismerhetett meg annak hatálybalépése előtt, megfelelő jogorvoslati lehetőségeknek kell az ügyfél rendelkezésére állnia a célból, hogy az azon tény okán esetlegesen elszenvedett kár megtérítését követelhesse, hogy megfosztották attól a lehetőségtől, hogy megfelelő időben gyakorolhassa a szolgáltatóváltáshoz való jogát annak érdekében, hogy kedvezőbb tarifában részesülhessen. Ennek ellenőrzése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

36 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/55 irányelv A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdését, úgy kell értelmezni hogy abban az esetben, ha egy végső menedékes gázszolgáltató az ügyfeleknek nem személyesen bejelentett tarifamódosításokat hajt végre kizárólag azzal a céllal, hogy a földgáz beszerzési költségének emelkedését nyereség elérésére való törekvés nélkül áthárítsa, az e rendelkezésekben előírt átláthatósági és tájékoztatási kötelezettségnek a szolgáltató általi betartása nem feltétele a szóban forgó tarifamódosítások érvényességének, feltéve hogy az ügyfelek bármikor felmondhatják a szerződést, és megfelelő jogorvoslati lehetőségek állnak rendelkezésükre annak érdekében, hogy a módosítások személyes közlése elmaradásának ténye okán esetlegesen elszenvedett károkat megtérítsék számukra.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

37 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv A. mellékletének b) és c) pontjával összefüggésben értelmezett 3. cikkének (3) bekezdését, úgy kell értelmezni hogy abban az esetben, ha egy végső menedékes gázszolgáltató az ügyfeleknek nem személyesen bejelentett tarifamódosításokat hajt végre kizárólag azzal a céllal, hogy a földgáz beszerzési költségének emelkedését nyereség elérésére való törekvés nélkül áthárítsa, az e rendelkezésekben előírt átláthatósági és tájékoztatási kötelezettségnek a szolgáltató általi betartása nem feltétele a szóban forgó tarifamódosítások érvényességének, feltéve hogy az ügyfelek bármikor felmondhatják a szerződést, és megfelelő jogorvoslati lehetőségek állnak rendelkezésükre annak érdekében, hogy a módosítások személyes közlése elmaradásának ténye okán esetlegesen elszenvedett károkat megtérítsék számukra.

Aláírások